

4. Павлишин О. В. Дурдинець М.Ю. Національно-патріотичне виховання молоді як передумова подолання світоглядних загроз українству в процесі державотворення // *Українство: динаміка сенсів і вимірів національного буття*: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції, м. Кривий Ріг, 8 листопада 2019 року. – Кривий Ріг : ДЮІ МВС України, 2019. Режим доступу: <http://www.dli.donetsk.ua/news/2019-11-09-2>.

5. Durdynets M. Philosophical-legal analysis of Ukrainian parliament model systemic transformation toward bicameralism. *Visegrad journal on human rights*. 2017. № 4. Volume 2. P. 61-64.

КОЛЕКТИВНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТРУДОВИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.

Єсіна Г.В., здобувач ступеня вищої освіти магістра Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ **Полішко Н.Л.**

Значний інтерес для науки і практики трудового права має питання дослідження соціально-юридичного феномену „колективна матеріальна відповідальність”. Усвідомлення й почуття колективної відповідальності мають не лише суб’єктивний характер, але й виявляються об’єктивно, викликаючи зміну форм стимулювання трудової і суспільної активності членів колективу, а у певних випадках і форм впливу за відхилення від правомірної поведінки

Відповідно до ст.135-2 Кодексу законів про працю України [1] колективна матеріальна відповідальність може встановлюватись власником або уповноваженим ним органом за узгодженням з профспілкою підприємства, установи, організації у випадках сумісного виконання працівниками окремих видів робіт, пов’язаних із зберіганням, обробкою, продажем (відпусканням), перевезенням або застосуванням у процесі виробництва переданих їм цінностей, коли неможливо розмежувати матеріальну відповідальність кожного працівника і укласти з ним індивідуальний договір про повну матеріальну відповідальність. Письмова угода про колективну матеріальну відповідальність укладається між підприємством, установою, організацією та усіма членами колективу (бригади). У зв’язку з тим, що матеріальна колективна відповідальність встановлюється за згодою усіх членів даного колективу, під час включення у склад колективу (бригади) нових працівників, а також при призначенні її керівника має враховуватись думка усього колективу. Переліком робіт, при виконанні яких може запроваджуватись колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування і Типовим договором про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність [2] визначаються взаємні права і обов’язки власника чи уповноваженого ним органу та бригади. Наприклад, кожний член бригади має право приймати участь у прийнятті матеріальних

цінностей, здійснювати взаємний контроль за роботою по зберіганню, обробці, перевезенні чи застосуванні в процесі виробництва цінностей, приймати участь в інвентаризації переданих колективу цінностей, у необхідних випадках вимагати проведення інвентаризації, заявляти про відведення окремих членів бригади, якщо вони, за його думкою, не можуть забезпечити зберігання наданих бригаді матеріальних цінностей. Перелік робіт, при виконанні яких може вводиться колективна (бригадна) матеріальна відповідальність, умови її застосування, а також Типовий договір про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність, затверджений наказом Міністерства праці України від 12 травня 1996 року №43, [2]. Укладення договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність на посадах і роботах, не передбачених таким переліком, позбавляють його юридичної сили.

Шкода, яка підлягає відшкодуванню, розподіляється поміж членами колективу чи бригади пропорційно тарифній ставці (посадовому окладу) та фактично відпрацьованому часу за період останньої інвентаризації до дня виявлення шкоди. При встановленні безпосереднього винуватця – члена колективу, який заподіяв шкоду, обов'язок її відшкодування покладається на цього конкретного працівника. Тобто відшкодування відбувається за правилами, регулюючими індивідуальну матеріальну відповідальність.

Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність – це відповідальність усіх членів колективу чи бригади за надані їм під звіт матеріальні цінності [3, с.77]. Відмежування даного різновиду юридичної відповідальності можливе лише за умови визначення характеризуючих його критеріїв. На думку Короткої О.М., таких критеріїв п'ять. Перший – колективна або бригадна матеріальна відповідальність застосовується лише при виконанні окремих видів робіт. Другий критерій, з яким пов'язується можливість застосування такої відповідальності, – сумісне виконання працівниками робіт. Працівники, які приймають на себе повну матеріальну відповідальність, повинні бути організаційно відокремлені як працівники певного структурного підрозділу підприємства, установи, організації, який очолює керівник колективу матеріально-відповідальних осіб. Третій критерій, наявність якого є обов'язковою для введення даної відповідальності, – неможливість розмежування матеріальної відповідальності працівників і укладення з кожним з них угоди про повну індивідуальну матеріальну відповідальність. Якщо така можливість є, колективна (бригадна) матеріальна відповідальність вводиться не може. Четвертий – колективна матеріальна відповідальність завжди є повною. І п'ятий критерій – вона виникає лише на підставі письмового договору про матеріальну відповідальність між підприємством, установою, організацією та усіма членами колективу (бригади).

Відповідно до ч.1 ст. 130 Кодексу законів про працю України [1], працівники несуть матеріальну відповідальність за шкоду, заподіяну підприємству, установі, організації внаслідок порушення покладених на них трудових обов'язків. Певна річ, працівник не може бути притягнутим до матеріальної відповідальності, якщо він не порушив свої трудові обов'язки.

Трудові обов'язки працівника можуть визначатися законодавством про працю, колективним та трудовим договорами, іншими локальними нормативними та індивідуальними актами.

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю України. К.; «Юрінком Інтер».- 2010. – 1200 с.

2. Наказ Міністерства праці України від 12 травня 1998 р. № 43 «Про затвердження переліку робіт, при виконанні яких може запроваджуватись колективна (бригадна) матеріальна відповідальність умови її застосування і Типового договору про колективну (бригадну) матеріальну відповідальність //Людина і праця. – 1998. - №1. – С. 9.

3. Коротка О.М. Удосконалення правового регулювання матеріальної відповідальності в умовах ринкової економіки: дис. канд. юрид. наук: 12.00.05/ Національна університет внутрішніх справ. – Х., – 2003. – 185 с.

КОНСТИТУЦІЙНА ЮСТИЦІЯ ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Журавльов В., здобувач ступеня вищої освіти магістра СМІР Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук **Кулик Т.О.**

Єдиного визначення поняття конституційна юстиція в правовій науці і досі немає, через неоднозначність у розумінні цього терміну. Проте в загальному аспекті під конституційною юстицією слід розуміти – спеціалізований судовий орган, що займається здійсненням контролю за додержанням норм Конституції при прийнятті, або внесенні змін до законів та інших нормативно-правових актів [1].

Сама ідея такого спеціалізованого органу в історії не є новою так Е. Сійес [5] ще у 1795 році висунув ідею про запровадження спеціального державного органу котрий міг би скасовувати законодавчі акти, що суперечать конституції держави. Його ідея пізніше була реалізована в Конституції Франції 1799 року, за якою був створений та прописаний «*Охоронний Сенат*» на котрий була покладена функція конституційної юстиції.

Проте дійсно в життя ідея конституційної юстиції була втілена [4] лише 1919 році коли був створений Вищий Конституційний суд Австрії за котрим були закріплені повноваження по перевірці на конституційність законодавчих актів та закріплений інститут конституційного судового провадження. Саме на прикладі Австрії згодом були запровадженні подібні органи конституційної юстиції в інших державах.

Так в Україні функції конституційної юстиції покладені на Конституційний Суд України згідно зі ст. 147 Конституції України де зазначається, що Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених цією